

Mestna občina Novo mesto

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 244, faks: 07 / 39 39 269
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 671-8/2009
Datum: 28.06.2010

**OBČINSKI SVET
MESTNE OBČINE NOVO MESTO**

ZADEVA: STRATEGIJA NA PODROČJU ŠPORTA V MESTNI OBČINI
NOVO MESTO V OBDOBJU 2010 - 2020

NAMEN: Sprejetje strategije na področju športa

PRAVNA PODLAGA: Zakon o športu (Ur. l. RS, št. 22/98, 110/02, 15/03), Nacionalni
program športa RS (Ur. l. RS, št. 24/00, 31/00)

POROČEVALEC: Robert Rudman, predsednik komisije

OBRAZLOŽITEV: v prilogi

PREDLOG SKLEPOV: **Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme Strategijo
na področju športa v Mestni občini Novo mesto v obdobju
2010 - 2020.**

Alojzij MUHIČ
ŽUPAN
MESTNE OBČINE NOVO MESTO

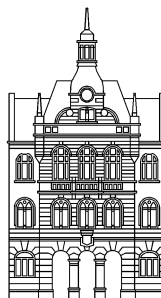
PRILOGE:

- Uvod in obrazložitev
- Strategija

Mestna občina Novo mesto

**Občinska uprava
Urad direktorja**

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 206, faks: 07 / 39 39 208
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 671-8/2009
Datum: 28.06.2010

OBČINSKEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVO MESTO

**ZADEVA: STRATEGIJA NA PODROČJU ŠPORTA V MESTNI OBČINI NOVO MESTO V
OBDOBJU 2010 - 2020**

I. UVOD IN OBRAZLOŽITEV

Komisija za izdelavo strategije na področju športa, ki jo je s sklepom št. 1240 z dne 11.8.2009 imenoval župan MO NM, je v sestavi:

1. Robert Rudman, predsednik komisije,
2. Rafko Križman, član
3. Mateja Jerič, član
4. Miran Jerman, član
5. Igor Primc, član,
6. Jiří Volt, član
7. Tomaž Praznik, član,
8. Janez Mohorčič, član,
9. Ivica Menger, član (koordinator),

pripravila strategijo na področju športa v Mestni občini Novo mesto v obdobju 2010 – 2020. Gradivo v devetih (9) poglavjih obravnava pravne in zakonske podlage za sprejem strategije, stanje in vlogo različnih subjektov na področju športa, šport za vse, kakovostni šport, urbani športni prostor, MO NM kot regijski center športa ter naloge in odgovornosti pri uresničevanju le-tej. Delovno gradivo strategije je bilo na podlagi sklepa župana št. 1646 dano v javno obravnavo v času od 22.4. do 21.5.2010. V tem času so prispele 3 pripombe, ki so jih člani komisije pozorno preučili in smiselno vključili v dokument.

Po zaključeni javni obravnavi je komisija 15.6.2010 organizirala »okroglo mizo« in dokument predstavila še vsem športnim klubom in društvom, članom občinskega sveta in njegovih odborov ter članom občinske uprave in predstavnikom medijev. Razprave se je udeležilo 22 oseb, ki so podale 9 predlogov za dopolnitev. Le-te je komisija obravnavala na zaključni seji 17.6.2010 in jih smiselno vključila v pripravljen dokument.

Strokovna komisija je tako zaključila z delom in sprejela predlog Strategije na področju športa v Mestni občini Novo mesto v obdobju 2010-2020 kot razvojni dokument, ki ga posredujemo Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto v sprejem.

II. PREDLOG SKLEPA

Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme Strategijo športa v Mestni občini Novo mesto za obdobje 2010 – 2020.

Pripravila:
Ivica Menger, višja svetovalka

Mateja JERIČ
Vodja Oddelka za družbene dejavnosti

Mag. Jože KOBE
Direktor občinske uprave

STRATEGIJA ŠPORTA
V MESTNI OBČINI NOVO MESTO
2010–2020

Novo mesto
Športa

Kazalo

1 Uvod	stran 3
2 Pravne in zakonske podlage za sprejem strategije športa v MO NM	stran 4
3 Stanje in vloga različnih subjektov na področju športa v MO NM	stran 4
3.1 Pregled in stanje klubov v MO NM	
3.2 Pregled kategoriziranih športnikov v MO NM	
3.3 Pregled odhodkov MO NM za športno dejavnost in Vlaganje v športno infrastrukturo od leta 2006 do leta 2009	
3.4 Letni program športa v MO NM v letu 2009	
3.5 Vloga Olimpijskega komiteja Slovenije	
3.6 Vloga Fundacije za šport	
4 Šport za vse	stran 17
4.1 Predšolski šport	
4.2 Šport otrok in mladine	
4.3 Rekreativni šport	
4.4 Planinstvo	
4.5 Šport invalidov	
4.6 Razvojne smernice in ukrepi za obdobje 2010-2020	
5 Kakovostni šport	stran 23
5.1 Kakovostni šport – državna raven	
5.2 Vrhunski šport – mednarodna raven	
5.3 Razvojne smernice in ukrepi za obdobje 2010-2020	
6 Urbani športni prostor	stran 26
6.1 Izhodišče	
6.2 Razvojne smernice in prioritete za obdobje 2010-2020	
7 Mestna občina Novo mesto – regijsko središče športa	stran 28
7.1 Okrepitev pokrajinskega delovanja in regijskega sodelovanja	
8 Naloge in odgovornosti pri uresničevanju strategije športa	stran 29
9 Zaključek	stran 30

1 UVOD

Nacionalni program športa določa okvire za celosten razvoj športa v Sloveniji, kar lokalnim skupnostim omogoča, da za svoje področje sprejemajo ustrezne razvojne usmeritve v športu in ukrepe ter določajo vsebine športa, ki so v javnem interesu, in finančne okvire za financiranje posameznih športnih programov.

Javni interes in njegovo uresničevanje opredeljuje Zakon o športu (Ur. l. RS, 22/1998), ki vsebuje naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, ki so opredeljeni v Nacionalnem programu športa in v športnih programih lokalnih skupnosti, predvsem pa na področju:

- športne vzgoje otrok in mladine,
- športne rekreacije,
- kakovostnega in vrhunškega športa,
- športa invalidov.

Lokalna skupnost zagotavlja uresničevanje javnega interesa v športu tako, da:

- iz občinskega proračuna zagotavlja sredstva za sofinanciranje športnih programov;
- spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti;
- načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.

Zakon o športu določa, da lokalna skupnost vsako leto sprejme Letni program športa in izvede Javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa, s katerim izbere izvajalce letnega programa športa glede na javni interes in tradicijo športa lokalne skupnosti.

Cilj sprejetja strategije je, da bi Novo mesto postalo mesto športa. Razvoj športa v Mestni občini Novo mesto bo temeljil na treh osnovnih smernicah.

1. Vsak prebivalec povezan s športom

Večina prebivalcev Mestne občine Novo mesto se bo lahko identificirala z vsaj eno športno aktivnostjo in si tako oblikovala svoj način življenja s športom.

2. Kakovostni in vrhunski šport

Novomeški športniki bodo dosegali vrhunske športne dosežke ne samo na državni ravni, ampak tudi na mednarodnih tekmovanjih, kot so univerzijade, evropska prvenstva, svetovna prvenstva in olimpijske igre.

3. Urbani športni prostor

Zgrajena in obnovljena bo urbana športna infrastruktura, in sicer po mednarodnih tekmovalnih standardih, ki bo Novo mesto uvrstila na zemljevid evropskih in svetovnih športnih mest.

2 PRAVNE IN ZAKONSKE PODLAGE ZA SPREJEM STRATEGIJE ŠPORTA V MESTNI OBČINI NOVO MESTO

Prvi pravni temelj je 21. člen Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, 94/07 – UPB), ki določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

Drugi pravni temelj je 16. člen Statuta Mestne občine Novo mesto (Ur. l. RS, 96/08 –UPB2), ki določa pristojnosti Občinskega sveta, da sprejema prostorske in druge načrte razvoja Mestne občine Novo mesto.

3 STANJE IN VLOGA RAZLIČNIH SUBJEKTOV NA PODROČJU ŠPORTA V MO NM

Mestna občina Novo mesto je oblikovala anketo, ki jo je v fizični in elektronski obliki poslala 62 športnim klubom in društvom s sedežem v MO NM, iz katere je želela pridobiti podatke o tem, v katerih športnih objektih športna društva in klubi trenirajo, kdo je lastnik, ali je objekt primeren za treninge in tekmovanja, katere starostne kategorije športnikov imajo v klubih, ali imajo klubske prostore ipd. Na podlagi prejetih 47 odgovorov smo pridobili osnovne podatke o delovanju športnih subjektov.

3.1 Pregled in stanje klubov v Mestni občini Novo mesto

3.1.1 Športni klubi in društva so v celoti najemniki v različnih športnih objektih. Zaradi pomanjkanja vadbenih prostorov so nekateri prisiljeni uporabljati tudi športne objekte v drugih občinah (npr. Šentjernej, Krško, Mirna, Trebnje ...), kar povzroča še dodatne težave pri plačilu stroškov najemnine.

V zimskem obdobju imajo še posebej težave z vadbo klubi in društva, ki delujejo na prostem (atletika ipd.), ker niti v Novem mestu niti v bližnji okolici ni primerne objekta za vadbo. Klubi se pritožujejo tudi zaradi premajhnega števila vadbenih terminov, čeprav so obstoječi športni objekti zelo obremenjeni in je zaradi tega infrastruktura mnogokrat dotrajana. Pogrešajo tudi klubske prostore (npr. pisarne), ki bi jih imeli v športnih objektih.

Klubi navajajo težave pri urah vadbe oziroma uporabi športnih objektov (nejasno vprašanje, kdo naj ima prednost pri vadbi in ob katerih urah).

Športni klubi in društva pogrešajo nekatere specialne športne objekte, kot so plezalna stena, ring za borilne športe ipd.

Invalidska društva opozarjajo, da nekateri objekti niso ustrezno opremljeni oziroma dostopni invalidom, nekatera društva predlagajo, da bi Mestna občina Novo mesto subvencionirala vadbo rizičnih skupin prebivalstva.

3.1.2 Med objekti, s katerimi upravljajo osnovne šole, prevladujejo šolske telovadnice (sicer ima skoraj vsaka osnovna šola tudi zunanja športna igrišča, ki pa so večinoma namenjena pouku športne vzgoje). Te so večinoma starejše gradnje, bolj namenjene pouku in šolskim interesnim dejavnostim kot procesom treninga športnih klubov in društev. Kljub temu imajo nekatere telovadnice licenco za uradne tekme in v njih potekajo tekmovanja v mlajših kategorijah (do 14 let). V večini šol je predvidena obnova objektov.

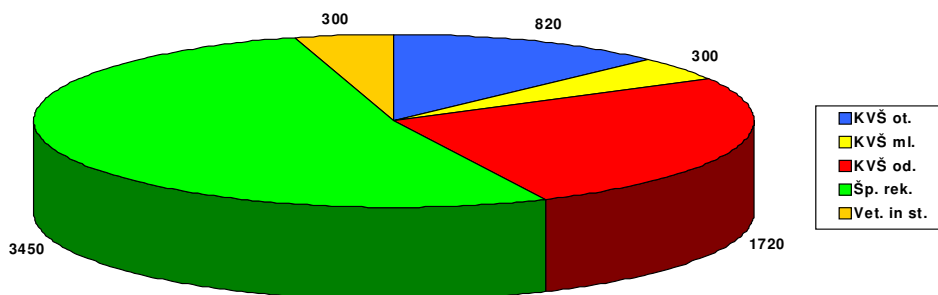
3.1.3 Športni objekti, ki so na območju krajevnih skupnosti, so skoraj v celoti v lasti Mestne občine Novo mesto. Ob tem so na območju krajevnih skupnosti v souporabi rekreativnih športnih društev različna igrišča za zunanje športe, na katerih poteka veliko rekreativnih tekmovanj in lig (npr. rekreativna liga v nogometu).

3.1.4 Zasebna podjetja, ki izvajajo športne dejavnosti, so tudi večinoma najemniki športnih objektov. Planinci so podali pobudo o Športnem parku Gorjanci, ki pa presega samo športni vidik.

V Mestni občini Novo mesto je v letu 2009 delovalo več kot 55 športnih klubov ali društev, ki se v celoti ali delno ukvarjajo s športom oziroma rekreacijo. Ti klubi in društva pokrivajo široko paleto športov - od večine olimpijskih športov do različnih neolimpijskih, borilnih in miselnih športov. Po podatkih o izvajanju letnega programa športa v MO NM za leto 2009 se s športom (na rekreativni, kakovostni ali vrhunski ravni) v teh klubih in društvih skupaj ukvarja 6.590 občanov in občank, kar je slaba petina vseh občanov MO Novo mesto (18,38 % od 35.848 prebivalcev).

Kategorija	Število športnikov in športnic	Odstotek (glede na vse prebivalce MO Novo mesto)
Kakovostni in vrhunski šport - otroci do 15 let	820	2,29
Kakovostni in vrhunski šport - mladina do 20 let	300	0,84
Kakovostni in vrhunski šport - odrasli	1720	4,80
Športna rekreacija	3450	9,61
Veterani in starostniki	300	0,84
Skupaj	6590	18,38

Preglednica 1: Pregled števila športnikov in športnic v MO NM po kategorijah v letu 2009

Graf 1: Prikaz števila športnikov in športnic v MO NM po kategorijah v letu 2009

Za strokovno delo skrbi 340 vaditeljev in trenerjev, sodnikov, medicinskih delavcev, menedžerjev, administrativnih ter tehničnih delavcev itd. V povprečju to pomeni, da je v vsakem klubu vsaj pet strokovnih delavcev (seveda pa ima predvsem nekaj klubov v ekipnih športih bistveno več strokovnjakov od ostalih). Po razpoložljivih podatkih je med njimi 90 prostovoljcev, 205 honorarnih sodelavcev in 7 profesionalno zaposlenih.

Večina klubov in društev (razen tistih, ki delujejo le na rekreativni ravni) tekmuje v ekipnih tekmovanjih državnih panožnih športnih zvez (skupaj 103 ekipe - odvisno od organizacije panožne športne zveze imajo nekateri klubi celo do 11 tekmovalnih selekcij) in na posamičnih prvenstvih (kjer je število konkurenc še večje - po posameznih disciplinah, starostnih ali drugih kriterijih nekateri klubi tekmujejo celo v 14 kategorijah). Ostali klubi zaradi narave športa, preskromne konkurence v državi in organizacije tekmovanj športne panoge tekmujejo v mednarodnih ligaških ali pokalnih tekmovanjih in na odprtih mednarodnih prvenstvih. Praktično dajejo vsi športni klubi in društva velik poudarek pri svojem delovanju čim večji množičnosti (in tako vključujejo čim več mladih - ne samo iz novomeške občine, ampak tudi iz bližnjih manjših

občin ter širše Dolenjske). Ob tem s svojimi ekipami pretežno nastopajo v najvišji ligaški stopnji tekmovanj (nekateri pa celo v mednarodnih ligah sosednjih držav). Nekaj individualnih športnikov dosega mednarodno primerljive rezultate in športne dosežke, žal pa manjkajo najbolj vrhunski dosežki. Tako število novomeških športnikov, olimpijskih kandidatov za zadnje tri olimpijske cikle, upada (zimske OI v italijanskem Torinu in kanadskem Vancouveru in poletne OI v kitajskem Pekingu).

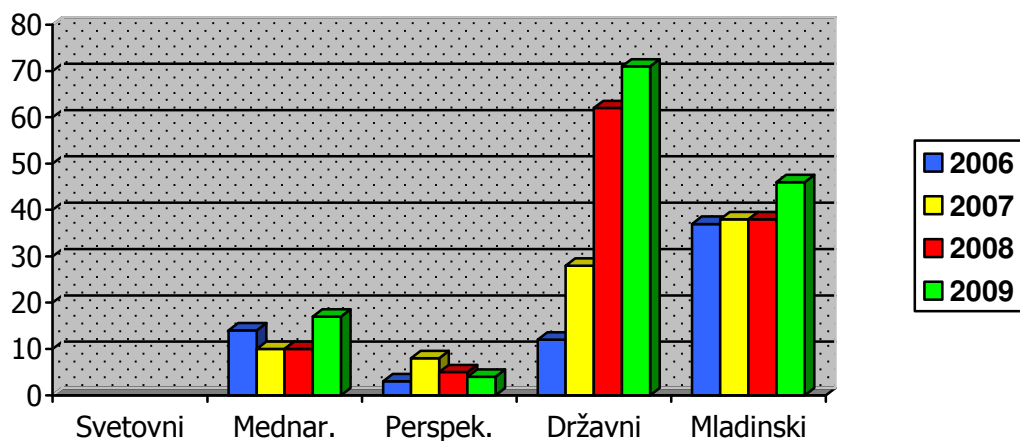
Približno polovica delujočih športnih klubov in društev ni zadovoljna s športno infrastrukturo v Novem mestu in meni, da to omejuje napredek v delovanju in doseganju boljših rezultatov. Posledično od MO NM pričakujejo, da bo zgradila primerne športne objekte in omogočila nadaljnji razvoj.

3.2 Pregled kategoriziranih športnikov

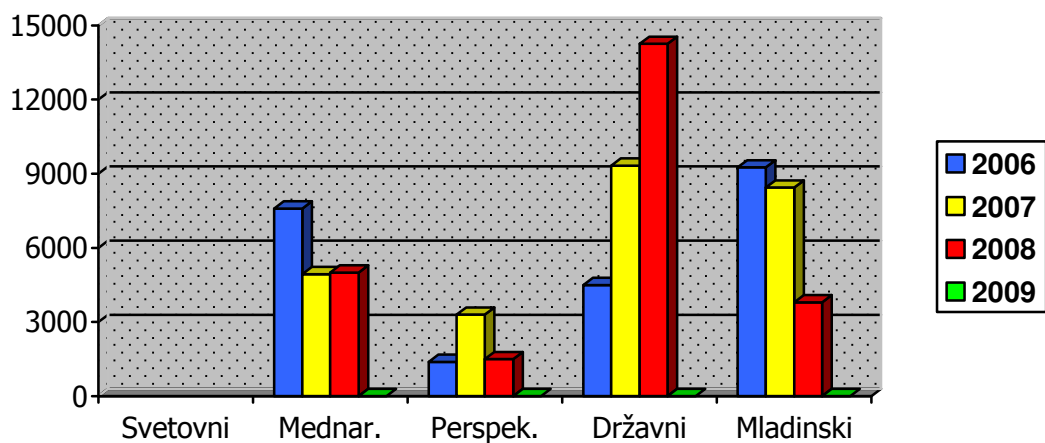
Kategoriziran športnik je registriran športnik, ki ima naziv mladinskega, državnega, perspektivnega, mednarodnega ter svetovnega razreda. Kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji oblikuje na predlog nacionalnih panožnih športnih zvez Olimpijski komite Slovenije. Uradno evidenco kategoriziranih športnikov se pregleda, obnovi in dopolni dvakrat letno. Mestna občina Novo mesto vsako leto nameni kategoriziranim športnikom iz občinskega proračuna sredstva, ki so namenjena za nagrado kategoriziranim športnikom, članom športnih društev in klubov s sedežem v Mestni občini Novo mesto. Sredstva se kot enkratno dotacijo izplača na bančne račune športnih klubov in društev.

Razred kategorizacije	Svetovni	Mednarodni	Perspektivni	Državni	Mladinski	Skupaj
Skupaj sredstev 2006	0	7588	1380	4500	9250	22718
Število športnikov v letu 2006	0	14	3	12	37	66
Sredstva na posameznega športnika v letu 2006	0	542	460	375	250	
Skupaj sredstev 2007	0	4940	3296	9324	8436	25996
Število športnikov v letu 2007	0	10	8	28	38	84
Sredstva na posameznega športnika v letu 2007	0	494	412	333	222	
Skupaj sredstev 2008	0	5000	1495	14260	3800	24555
Število športnikov v letu 2008	0	10	5	62	38	115
Sredstva na posameznega športnika v letu 2008	0	500	299	230	100	
Skupaj sredstev 2009	0	0	0	0	0	0
Število športnikov v letu 2009	0	17	4	71	46	138

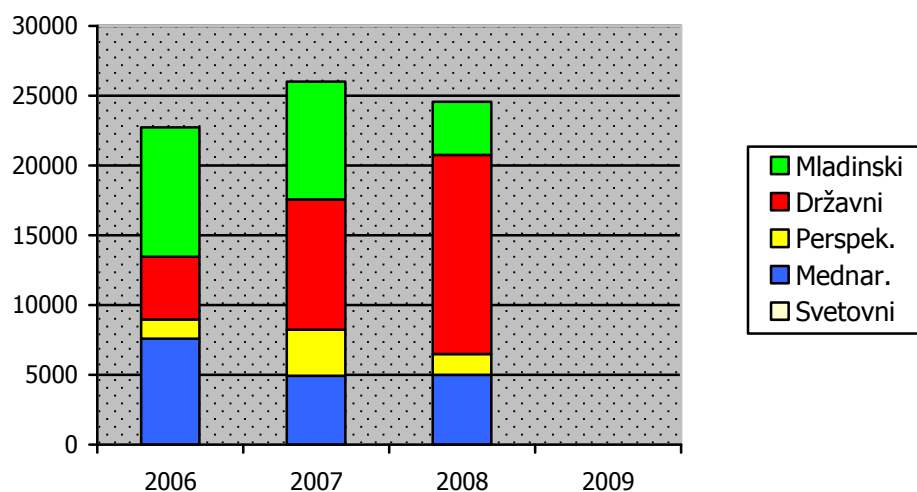
Preglednica 2: Pregled finančnih vlaganj MO NM na področju kategoriziranih športnikov v obdobju 2006-2009

Graf 2a: Prikaz števila kategoriziranih športnikov po razredih v MO NM v obdobju 2006-2009

Graf 2b: Prikaz sredstev MO NM za kategorizirane razrede športnikov v obdobju 2006-2009

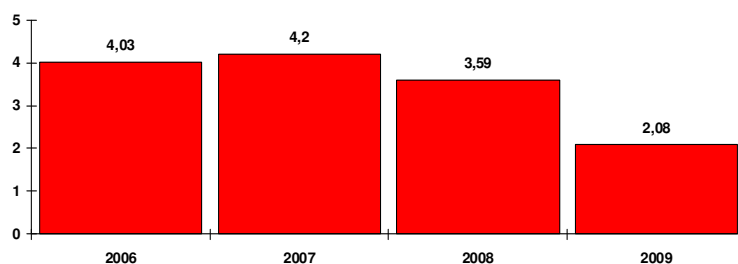
Graf 2c: Kumulativni prikaz sredstev MO NM po letih za kategorizirane razrede športnikov v obdobju 2006-2009

3.3 Pregled odhodkov Mestne občine Novo mesto za športno dejavnost in vlaganje v športno infrastrukturo

CELOTNO PODROČJE ŠPORTA

Leto	Realizacija sredstev (v evrih)	Delež realiziranega proračuna MO NM (v odstotkih)
2006	1.501.113	4,03
2007	1.187.497	4,20
2008	1.385.885	3,59
2009	935.359	2,08

Preglednica 3: Pregled finančnih vlaganj MO NM na celotnem področju športa v obdobju 2006-2009

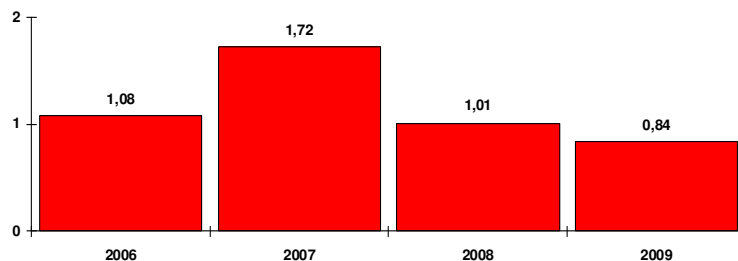

Graf 3: Prikaz deleža proračuna MO NM na celotnem področju športa v obdobju 2006-2009

PODROČJE A: ŠPORT (Agencija za šport, trenerji, materialni stroški ...)

Leto	Realizacija sredstev (v evrih)	Delež realiziranega proračuna MO NM (v odstotkih)
2006	403.811	1,08
2007	486.773	1,72
2008	388.728	1,01
2009	375.271	0,84

Preglednica 4: Pregled finančnih vlaganj MO NM na področju A (Agencija za šport, trenerji, materialni stroški ...) v obdobju 2006-2009

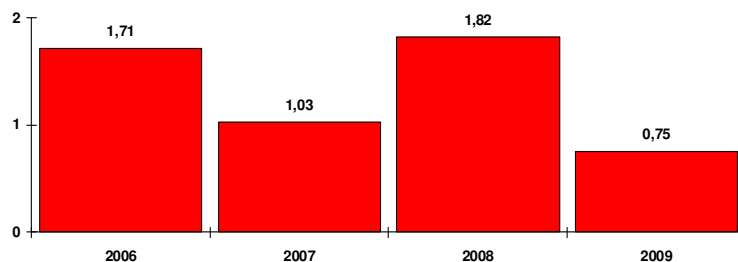

Graf 4: Prikaz deleža proračuna MO NM na področju A (Agencija za šport, trenerji, materialni stroški ...) v obdobju 2006-2009

PODROČJE B: INVESTICIJSKI ODHODKI

Leto	Realizacija sredstev (v evrih)	Delež realiziranega proračuna MO NM (v odstotkih)
2006	638.832	1,71
2007	292.984	1,03
2008	701.419	1,82
2009	337.609	0,75

Preglednica 5: Pregled finančnih vlaganj MO NM na področju B
(Investicijski odhodki) v obdobju 2006-2009

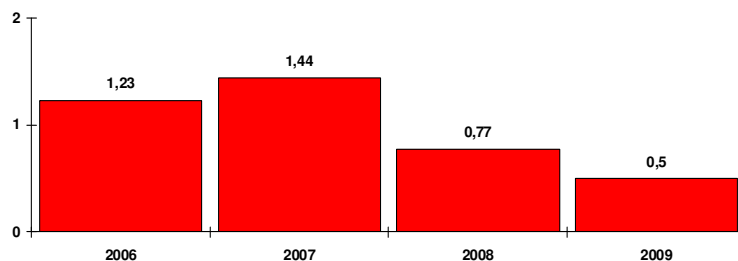

Graf 5: Prikaz deleža proračuna MO NM na področju B
(Investicijski odhodki) v obdobju 2006-2009

PODROČJE C: PROGRAMI IN DRUGI ODHODKI

Leto	Realizacija sredstev (v evrih)	Delež realiziranega proračuna MO NM (v odstotkih)
2006	458.470	1,23
2007	407.740	1,44
2008	295.738	0,77
2009	222.479	0,50

Preglednica 6: Pregled finančnih vlaganj MO NM na področju C
(Programi in drugi odhodki) v obdobju 2006-2009

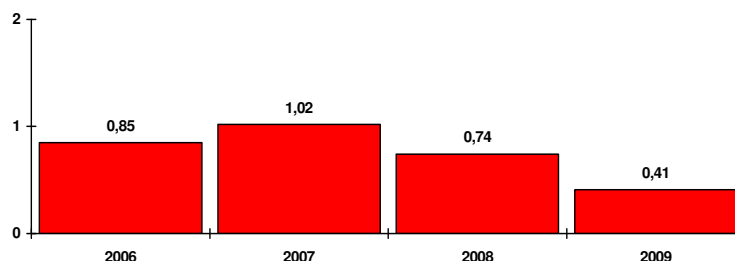

Graf 6: Prikaz deleža proračuna MO NM na področju C
(Programi in drugi odhodki) v obdobju 2006-2009

**(V okviru področja C): VIŠINA SREDSTEV NA JAVNIH RAZPISIH
ZA SOFINANCIRANJE LPŠ V MO NM**

Leto	Realizacija sredstev (v evrih)	Delež realiziranega proračuna MO NM (v odstotkih)
2006	314.512,00	0,85
2007	287.150,00	1,02
2008	203.785,00	0,74
2009	147.718,00	0,41

*Preglednica 7: Pregled finančnih vlaganj MO NM za sofinanciranje
Letnega programa športa v obdobju 2006-2009*

*Graf 7: Prikaz deleža proračuna MO NM za sofinanciranje
Letnega programa športa v obdobju 2006-2009*

V zadnjih štirih letih (2006-2009) se je odstotni delež realiziranega proračuna Mestne občine Novo mesto, namenjen športu, dobesedno prepolovil. Sredstva za področje A (Agencija za šport, trenerji, materialni stroški ...) so ostala približno na isti ravni (čeprav je skupni proračun v tem času bistveno narasel – zato je odstotni delež ustrezno manjši). Sredstva za področje B (Investicijski odhodki) očitno precej nihajo (odvisno od dinamike gradnje ali obnove športnih objektov, priprave projektov ipd.). Najbolj zaskrbljujoče pa je stanje na področju C (Programi in drugi odhodki), kar je razvidno v tabeli in grafu 6 oziroma 7. V zadnjih dveh letih so se sredstva dramatično zmanjšala in dejansko ne omogočajo več niti najbolj osnovnih dejavnosti športnih klubov in društev, kaj šele njihovega kakovostnega napredka pri delu, ki bi se posledično pokazal pri realizaciji številčnejših programov in izboljšavi tekmovalnih rezultatov.

3.4 Letni program športa v MO NM v letu 2009

Mestna občina Novo mesto je geografsko, upravno, gospodarsko, družbeno in politično središče JV Slovenije. Na vseh teh področjih ima močan razvojni potencial. V sam razvoj regije in lokalne skupnosti kot središče te regije pa spada v okviru družbenih dejavnosti tudi področje športa. Brez te panoge ni vzajemnega razvoja kraja oziroma občine in njenih občanov, zaradi katerih je to dejavnost potrebno razvijati. Dejstvo je, da so družbene dejavnosti (šport, izobraževanje, kultura, zdravstvo in sociala) nadstandard in njihova razvojna raven pokazatelj razvoja lokalne skupnosti.

Mestna občina Novo mesto na področju športa poleg razvoja športa kot dejavnosti daje poudarek tudi gradnji športne infrastrukture.

Mestna občina Novo mesto uresničuje programe Nacionalnega programa športa skozi Letni program športa, ki ga vsako leto sprejme lokalna skupnost. Za izvajanje enega dela Letnega programa športa skrbi javni zavod Agencija za šport Novo mesto, drugi del pa se izvaja skozi športna društva, klube in druge nevladne organizacije prek javnega razpisa. Agencija za šport gospodari s športno infrastrukturo in z delom sredstev, ki jih občina namenja za izvajanje programov. Mestna občina Novo mesto sofinancira Agencijo za šport v večinskem deležu, del

sredstev pa javni zavod pridobiva tudi iz naslova pristojnih državnih ustanov in s trženjem športne infrastrukture ter dejavnosti.

Z izvajanjem programov iz Nacionalnega programa športa Mestna občina Novo mesto uresničuje javni interes na področju športa tako, da sofinancira programe društev in zvez, in sicer kakovostni šport, športno rekreacijo, šport otrok in mladine ter šport invalidov na podlagi javnega razpisa. Široka paleta športnih panog pomeni veliko razpršenost sredstev, pa tudi možnost vključevanja večjega števila občank in občanov, saj Mestna občina Novo mesto skupaj z Agencijo za šport z razvežano športno infrastrukturo in naravnimi danostmi skrbi za osnovne pogoje za razvoj športnih dejavnosti.

Cilji in naloge na področju športa v letu 2009

I. Prioritete

1. Dejavnost, razvitost in kakovost športa v določenem prostoru so odvisne od mnogih parametrov, glavni pa so:

- a) razvitost predšolskega športa,
- b) razvitost šolskega športa,
- c) stopnja plavalne pismenosti,
- d) stanje razvitosti športa mlajših športnih kategorij,
- e) razvitost kakovostnega športa,
- f) športna infrastruktura,
- g) odnos lokalne skupnosti do dejavnosti športa.

K a) Razvoj predšolskega športa

V Novem mestu bo v letu 2009 na področju predšolskega športa prek že utečenih akcij, kot so Zlati sonček, Ciciban planinec, Naučimo se plavati in druge, treba vključiti vse otroke v vzgojno-varstvenih zavodih v občini; za tiste, ki jih ne obiskujejo, pa prek javnega zavoda ali drugih izvajalcev ustvariti pogoje za čimprejšnje vključevanje v športne aktivnosti. Cilj: stopnja vključenosti otrok v programe Zlatega sončka in 10-urnega plavalnega tečaja (prilagajanje na vodo) mora zajeti celotno populacijo otrok, ki obiskujejo vrtec, treba pa je zagotoviti tudi čim večje število otrok na smučarskih tečajih in promocijskih akcijah pod okriljem Agencije za šport, Olimpijskega komiteja Slovenije in Zavoda za šport Republike Slovenije Planica.

K b) Razvoj šolskega športa

Na področju šolskega športa je treba z akcijami Zlati sonček in Krpan, organizacijo in izvedbo občinskih šolskih športnih tekmovanj osnovnih in srednjih šol ter sofinanciranjem udeležbe ekip novomeških šol na višjih ravneh šolskih športnih tekmovanj, ki jih razpisuje Zavod za šport Republike Slovenije Planica, vključiti večino osnovnošolske populacije.

Cilj: programa Zlati sonček in Krpan morata biti v obveznem učnem načrtu vsakega športnega pedagoga, tako da bi bili v program vključeni vsi šoloobvezni otroci. Šolska športna tekmovanja in prireditve je treba približati čim večjemu številu otrok in mladine. Ponuditi je treba tudi takšne vsebine, ki bodo imele cilj množičnost in druženje in bodo s tem pritegnile k športu tudi manj sposobne, ki slabše rezultate od sovrstnikov dosegajo zaradi različnih vzrokov. Izbor tekmovanj je treba dopolniti s potrebami športnih pedagogov, učencev in dijakov ter seveda upoštevati tudi tradicijo okolja. Uspešnim šolam je treba zagotoviti udeležbo na področnih in državnih tekmovanjih.

K c) Plavanje

Plavalno opismenjevanje je ena temeljnih nalog lokalne skupnosti, zato bo treba zagotoviti odpravljanje plavalne nepismenosti v celoti za predšolsko in osnovnošolsko populacijo. Cilj: stopnja vključenosti otrok v program 10-urnega plavalnega tečaja (prilagajanje na vodo) mora zajeti celotno populacijo otrok, ki obiskujejo vrtec. Zagotoviti je treba udeležbo na preverjanju znanja plavanja vsem učencem in učenkam v 6. razredih osnovnih šol in za neplavalce organizirati 15-urni plavalni tečaj, tako da bi osnovno šolo zapuščalo največ 5–10 odstotkov neplavalcev.

K d) Razvitost športa mlajših športnih kategorij

Sofinanciranje dela društev z mlajšimi športniki, ki nastopajo najmanj na ravni državnega prvenstva. Posebno pozornost je treba posvetiti projektom pri delu z mladimi (tabori, šole in ostali projekti, ki se jih ne izvaja v okviru rednega dela z mladimi), šolska športna društva osnovnih šol. Cilj: strokovno in finančno podpirati uspešne mlade športnike, ki predstavljajo Mestno občino Novo mesto na višjih stopnjah tekmovanj, vzpodbujati mlade talentirane športnike za nadaljnji razvoj njihove športne kariere, vzpodbujati delovanje klubov in društev za delovanje z mladimi talentiranimi športniki.

K e) Kakovostni šport

Razvitost kakovostnega športa se meri po vključenosti športnih ekip in društev v tekmovalne sisteme, ki jih vodijo panožne športne zveze na ravni države in Olimpijski komite Slovenije kot krovna športna organizacija. Cilj: v najvišjih rangih državnih tekmovanj bo nastopilo predvidoma do deset klubov in društev, še posebej v tistih športnih panogah, ki imajo zaledje in bogato športno tradicijo.

II. Javni zavod Agencija za šport Novo mesto

Na osnovi sprejetega proračuna za leto 2009 MO NM Agenciji za šport zagotavlja del sredstev za plače in prispevke zaposlenih, del materialnih stroškov za potrebe delovanja športnih objektov in investicijsko vzdrževanje športnih objektov ter amortizacijo.

Na podlagi letnega načrta za leto 2009 zavod izvaja program Trenerji mlajših kategorij (kolesarstvo, atletika), ki obsega organizacijo in izvedbo vadbe mlajših kolesarjev/atletov, skrbel in sodeloval bo pri izvedbi akcij za šport najmlajših (dodatni program izvajanja športnega dela programa v vrtcih – akcije Zlati sonček, Naučimo se smučati, Naučimo se plavati), izvajal programe šolskih športnih tekmovanj osnovnih in srednjih šol, programe športne rekreacije (Delavske športne igre, rekreativne lige ...), izvajal akcije promocije športa in nekatere večje športne prireditve, skrbel bo za strokovno izobraževanje, poskrbel za postopek podelitve nagrad in priznanj športnikom in športnim delavcem ter za pomoč pri delu športnikom, športnim delavcem, klubom in društvom ter kategoriziranim športnikom.

Izvajanje nacionalnega programa športa

Interesna športna vzgoja predšolskih, šoloobveznih otrok in mladine

a. INTERESNE DEJAVNOSTI OTROK V VRTCIH, OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOLAH

V sodelovanju z vrtci, šolami in drugimi izvajalci bomo v okviru nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji organizirali program raznovrstnih interesnih dejavnosti.

b. ŠPORTNA PROGRAMA ZLATI SONČEK IN KRPAN

Programa sta mišljena kot protiutež pogosto pretirani skrbi družbe za kakovostni šport in vrhunskost, čeprav je mogoče in verjetno, da prav ta programa odkrijeta kakšnega prihodnjega vrhunškega športnika. Pri programih ni najpomembnejša storilnost, ampak predvsem proces, sodelovanje, igra in spodbudni učinki na celosten razvoj otroka. Vsi udeleženci športnih programov bodo dobili športne knjižice, v katerih bodo beležili svoje sodelovanje v programih. Udeleženci, ki bodo uspešno opravili športni program, bodo prejeli medaljo (bronasto, srebrno ali zlato).

c. PROGRAM NAUČIMO SE PLAVATI

Program bo vključeval preverjanje znanja plavanja ter plavalne tečaje za predšolske in šolske otroke.

d. ŠPORTNA TEKMOVANJA IN PRIREDITVE OSNOVNIH IN SREDNJIH ŠOL

Športna tekmovanja in prireditve osnovnih in srednjih šol so pomemben sestavni del šolske športne vzgoje. Tekmovanja pomenijo nadgradnjo pouka in interesnih dejavnosti. Prireditve so namenjene druženju vseh mladih ne glede na znanje in sposobnosti.

e. NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI IN ZASLUŽNI ŠPORTNI DELAVCI V MO NOVO MESTO

Zavod je pripravil in izvedel razpis za najboljše športnike in zaslužne športne delavce v Mestni občini Novo mesto. Organiziral je zaključno prireditev Športnik leta 2009. Na prireditvi so dobili priznanja uspešni športniki v preteklem koledarskem letu, občinska Bloudkova priznanja dolgoletni zaslužni športni delavci in najboljše ekipe na delavskih športnih igrah.

III. Javni razpis za sofinanciranje Letnega programa športa v MO NM za leto 2009

Mestna občina Novo mesto je na podlagi sprejetega letnega programa športa in 10. člena Zakona o športu (Ur. l. RS, 22/1998 z dne 20. 3. 1998) objavila Javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa za leto 2009 ter izbrala izvajalce letnega programa športa. Strokovna komisija na področju športa je pripravila predlog razdelitve proračunskih sredstev izbranim izvajalcem na podlagi naslednjih pravnih aktov:

- Pravilnika o postopku za dodelitev sredstev iz občinskega proračuna za področje družbenih dejavnosti (št. 600-01-3/2006),
- Pravilnika o merilih za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa v Mestni občini Novo mesto,
- Proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2009.

V Proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2009 so bila načrtovana sredstva na naslednjih postavkah, ki so bila predmet javnega razpisa:

1. Redno delo z mladimi (športna vzgoja otrok, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport)

Najboljši novomeški športniki so dober motiv za otroke in mladino, ki so na začetku športne poti. Njihov interes, sposobnosti, ustrezne osebnostne značilnosti in visoka motivacija so podlaga vrhunškega športnika. Glavni cilji tega programa je vključitev čim večjega števila otrok - športnikov (37. člen ZŠpo) v proces redne vadbe in omogočanje optimalnih priprav in nastopov na tekmovanjih, s tem da je tekmovalni dosežek samo eno od meril uspešnega dela z otroki. Zelo pomembno je uravnoteženo doseganje učnih in vzgojnih ciljev, ki jih mora pedagog – trener zasledovati in uresničevati v tem občutljivem obdobju zorenja mladih športnikov.

2. Projektno delo z mladimi (Interesna športna vzgoja otrok in mladine)

To je dejavnost otrok, ki so prostovoljno vključeni v različne športne programe – projekte. Zaradi pomena gibalne dejavnosti za skladen razvoj otroka se zavzemamo, da bi bil otrok športno aktiven vsak dan. Izvajalci projektov so lahko vsi izvajalci športne dejavnosti, tudi planinske in taborniške organizacije.

3. Športna rekreacija

Športna rekreativna dejavnost odraslih za posameznika pomeni obnavljanje psihičnih in fizičnih moči, ki so ogrožene ali izrabljene zaradi enostranskih obremenitev, v katere smo prisiljeni v delovnem času. Je nekakšna psihološka nujnost, ki ima tudi družbeni in ekonomski pomen. Športna društva v Mestni občini Novo mesto ponujajo široko paleto rekreativnih programov na športnih površinah in v objektih, pa tudi v naravnem okolju, ter so dostopna vsakemu občanu Mestne občine Novo mesto. Pri tem gre za aktivno, koristno in prijetno izpolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa.

4. Kakovostni šport

V kakovostni šport sodijo priprave in športna tekmovanja ekip in posameznikov, ki nimajo objektivnih, strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa in ki jih program športne rekreacije ne zadovoljuje, so pa pomemben dejavnik športa. V MO NM so v ta program vključeni registrirani športniki, člani nacionalnih panožnih športnih zvez, ki nastopajo v uradnih tekmovalnih sistemih do naslova državnega prvaka.

5. Šport invalidov

Športniki invalidi so enakovreden člen v verigi športnih aktivnosti, zato jim je treba nuditi pogoje za športno življenje znotraj splošne športne aktivnosti in pomoč pri izvajanju organizirane vadbe in tekmovanj, ki so zelo pomembna za ohranjanje gibalnih sposobnosti, zdravlja, revitalizacijo, resocializacijo, razvedrilo in tekmovanje invalidov, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom.

IV. Investicije

MO NM je v letu 2009 sofinancirala investicije na področju športa:

- **Športnorekreacijski center Portoval,**
- **otroška in športna igrišča** - vzdrževanje obstoječih otroških in športnih igrišč (košnja trave in druga zemeljska dela, vzdrževanje igral in športnih rekvizitov, nabava novih športnih rekvizitov in igral ter izgradnja novih otroških in športnih igrišč v mestnih in primestnih krajevnih skupnostih,
- **velodrom** - vzdrževanje Športnega parka Velodrom Češča vas v skladu s pogodbo o upravljanju,
- **Servisni objekt za tenis,**
- **Športna dvorana Stopiče.**

3. 5 Vloga Olimpijskega komiteja Slovenije

Olimpijski komite Slovenije je krovna slovenska športna organizacija, ki povezuje panožne športne zveze, lokalne športne organizacije in druge subjekte športa v državi.

Olimpijski komite Slovenije ima prek svojih predstavnikov pomembno vlogo pri sprejemanju zakonskih in podzakonskih aktov na področju športa, pomembno pa sodeluje tudi v Strokovnem svetu za šport RS in svetu Fundacije za financiranje športnih organizacij.

Za lokalne skupnosti Olimpijski komite Slovenije vodi in sprejema spisek kategoriziranih športnikov, ki ga dvakrat letno posreduje lokalnim skupnostim, in sicer kot pomoč pri odločanju o programih športa v lokalnih okoljih.

Agencija za šport aktivno sodeluje z Olimpijskim komitejem Slovenije, z delegatom kot predstavnikom dolenske regije v Skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije in pri nekaterih akcijah v lokalnem prostoru, v katerih je nosilec OKS (Mini olimpijada, programi športne rekreacije ...).

Olimpijski komite Slovenije je za lažje komuniciranje odprl regijsko pisarno v prostorih Agencije za šport Novo mesto, Kettejev drevored 2, kontaktna oseba pa je Matjaž Kuzma, ki to delo (stiki med OKS in lokalno skupnostjo) opravlja volontersko.

Agencija za šport sodeluje z Olimpijskim komitejem Slovenije tudi pri podelitvi priznanj najboljšim športnikom naše regije, ki jih Olimpijski komite podeli na vsakoletni prireditvi Športnik leta.

3.6 Vloga Fundacije za šport

Fundacija za šport je organizacija, ki v slovenski šport razporeja sredstva iz pridobljenih koncesij iger na srečo. FŠO vsako leto v povprečju več kot 250 športnim organizacijam v Sloveniji sofinancira skoraj 600 različnih programov.

Mestna občina Novo mesto in novomeški klubi so v obdobju od leta 2006 do leta 2009 uspešno kandidirali na javnih razpisih fundacije z devetnajstimi programi, fundacija pa je z uspelimi kandidati sklenila pogodbe o sofinanciranju. Več podatkov o sofinanciranih programih je razvidnih iz spodnjih preglednic.

Pravna podlaga					
<ul style="list-style-type: none"> ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje športnih dejavnosti, raziskovanja in razvoja športa ter založništva v športu v letu 2006 ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2006, 2007 in 2008 					
Zap. št.	Področje	Izvajalec programa	Program	Št. pogodbe	Odobrena sredstva (€)
1	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST AGENCIJE	D3-06-1	6.676,68
2	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	MOKRO VESELJE	D3-06-2	2.503,76
3	D3	DRUŠTVO REKREATIVCEV, TEKAČEV IN POHODNIKOV MARATHON NOVO MESTO	DOLENJSKI POKAL V REKREATIVNIH TEKIH	D3-06-6	4.172,93
4	D3	DRUŠTVO NOVOMEŠKIH ŠTUDENTOV	PARKLIGA	D3-06-98	3.338,34
5	O	PARTIZAN - DRUŠTVO ZA ŠPORTNO REKREACIJO IN TELESNO VZGOJO NOVO MESTO	REKONSTRUKCIJA KLETNIH PROSTOROV ŠPORTNE DVORANE	O-06-38	50.492,41
6	O	SMUČARSKO DRUŠTVO KRKA ROG	DODATNO ZASNEŽEVANJE SC BELA	O-06-61	108.496,08
7	O	PARTIZAN - DRUŠTVO ZA ŠPORTNO REKREACIJO IN TELESNO VZGOJO NOVO MESTO	OPREMLJANJE REGIJSKEGA CENTRA ZA ŽENSKO IN MOŠKO ŠPORTNO GIMNASTIKO	O-06-88	43.398,43

Pravna podlaga					
<ul style="list-style-type: none"> ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje športnih dejavnosti, raziskovanja in razvoja športa ter založništva v športu v letu 2007 ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2007, 2008 in 2009 					
Zap. št.	Področje	Izvajalec programa	Program	Št. pogodbe	Odobrena sredstva (€)
1	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST AGENCIJE	D3-07-2	6.000,00
2	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	MOKRO VESELJE	D3-07-3	2.000,00
3	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	RUDOLFOV TEDEN ŠPORTA	D3-07-4	1.000,00
4	D3	DRUŠTVO NOVOMEŠKIH ŠTUDENTOV	PARKLIGA	D3-07-12	3.000,00
5	D3	DRUŠTVO NOVOMEŠKIH ŠTUDENTOV	ZIMSKA PARKLIGA	D3-07-13	1.500,00
6	Z	Ženski roketni klub Krka Novo mesto	Športna kariera žensk: dekleta med športno vadbo in vrhunskim športom	Z-07-77	1.000,00
7	O	MESTNA OBČINA NOVO MESTO	OBJEKT ZA TENIS S KEGLJIŠČEM	O-07-19	66.000,00

Pravna podlaga					
<ul style="list-style-type: none"> ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje športnih dejavnosti, raziskovanja in razvoja športa ter založništva v športu v letu 2008 ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2008, 2009 in 2010 					
Zap. št.	Področje	Izvajalec programa	Program	Št. pogodbe	Odobrena sredstva (€)
1	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	ŠPORTNOREKREATIVNA DEJAVNOST AGENCIJE	D3-08-125	7.000,00
2	D3	AGENCIJA ZA ŠPORT NOVO MESTO	RUDOLFOV TEDEN ŠPORTA	D3-08-126	2.000,00

Pravna podlaga					
<ul style="list-style-type: none"> ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje športnih dejavnosti, raziskovanja in razvoja športa ter založništva v športu v letu 2009 ○ Javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2009, 2010 in 2011 					
Zap. št.	Področje	Izvajalec programa	Program	Št. pogodbe	Odobrena sredstva (€)
1	D3	Agencija za šport Novo mesto	REKREATIVNA TEKMOVANJA AGENCIJE	D3-09-117	5.000,00
2	D3	Agencija za šport Novo mesto	RUDOLFOVI TEDNI ŠPORTA	D3-09-118	6.000,00
3	D3	Društvo Marathon Novo mesto	Pokal Dolenjske v športno rekreativnih tekih	D3-09-124	3.000,00

Preglednica 8: Sofinanciranje programov izvajalcev iz MO NM s strani Fundacije za šport v obdobju 2006-2009

4 ŠPORT ZA VSE

Javnomnenjske raziskave kažejo, da se mladostniki v Sloveniji vse manj ukvarjajo s športom in da se ponudba kakovostnih športnih programov sorazmerno zmanjšuje ter draži. Prav tako se posamezniki še vedno ne zavedajo pomembne vloge gibalne oziroma športne aktivnosti pri krepitvi in ohranjanju zdravja ter kakovosti življenja.

4.1 Predšolski šport

Zgodnje usmerjanje otrok v športne programe je nujno potrebno za otrokov razvoj. Pri tem je izrednega pomena dejstvo, da so programi primerno izbrani in da niso ozko usmerjeni. Vpliv primerno načrtovane in izbrane športne aktivnosti se pozitivno odraža pri otrokovem celostnem razvoju.

V Sloveniji je za tovrstno športno ponudbo za najmlajše, ki so vključeni v vrtce, v prvi vrsti odgovorno Ministrstvo za šolstvo in šport oziroma novoustanovljeni Zavod za šport RS Planica, izvajalec programov v Mestni občini Novo mesto pa je Agencija za šport. Ponujena sta dva programa za predšolske otroke, Zlati sonček in Naučimo se plavati. Oba programa se sicer smiselno in načrtno nadgrajujeta v osnovnošolskem obdobju.

a) Športni program Zlati sonček

Športni program Zlati sonček je zasnovan kot strokovno načrtovana športna ponudba od petega leta naprej. Športni program Zlati sonček traja štiri leta in poteka na štirih ravneh. Vsebinsko se skozi te štiri ravni prepleta rdeča nit, tako da se smiselno povezujejo in dopolnjujejo.

Cilj programa Zlati sonček je bogatenje življenja z raznovrstnimi športnimi vsebinami v vseh letnih časih. Program ni tekmovanje, temveč igra, pravi cilj ni osvajanje medalje, ampak dejavnost sama. Pomembno je sodelovanje v programu in ne storilnost, zato je program zasnovan tako, da je vabljen in uresničljiv tudi za manj zmogljive.

b) Športni program Naučimo se plavati

Kako pomembno je znanje plavanja, pove podatek, da država že skoraj štirideset let posveča plavanju posebno pozornost.

Agencija za šport Novo mesto je zadolžena za upravljanje bazena na OŠ Grm in izvajanje vseh dejavnosti v zvezi s plavanjem v vrtcih in osnovnih šolah.

V programu vsako šolsko leto sodelujejo tudi vrtci na območju MO Novo mesto. Gre za 10-urne plavalne tečaje, katerih osnovni namen je prilagajanje na vodo.

Smisel tečaja ni ocena in nagrada, temveč zgolj »srečanje z vodo« pod strokovnim vodstvom v času pred osnovno šolo.

4.2 Šport otrok in mladine

a) Šolska športna tekmovanja in prireditve

Šport otrok in mladine je zelo pomemben pri celostnem razvoju mladih. S šolskimi športnimi tekmovanji želimo pritegniti čim več otrok in mladine, ki se želijo ukvarjati s športom. Šolska športna tekmovanja so tudi nekaj več kot samo tekmovanje za dosežek. Mladim je potrebno ponuditi takšne vsebine, ki bodo imele cilj množičnost in druženje. S tem bomo pritegnili k športu tudi manj sposobne, ki slabše rezultate od sovrstnikov dosegajo zaradi različnih vzrokov, potrebujejo pa redno aktivnost in ukvarjanje s športom.

b) Športna programa Zlati sonček in Krpan

V šolskem letu 2008/09 je bilo v programa Zlati sonček in Krpan vključenih skupaj 1.650 učencev iz osnovnih šol na območju MO Novo mesto.

Agencija za šport Novo mesto nudi vsem izvajalcem podporo v smislu koordinacije programa, svetovanja in naročanja ter pri delitvi priznanj za učence po opravljenem programu.

c) Športni program Naučimo se plavati

Pri programu Naučimo se plavati gre za dve vsebini, in sicer preverjanje znanja plavanja v 6. razredu in 15-urni plavalni tečaj, ki je namenjen neplavalcem, izvaja pa se ga v zadnjem triletju osnovnošolskega obdobja.

4.3 Rekreativni šport

a) Delavske športne igre

V letu 2010 bodo v Novem mestu in širši regiji potekale že 50. delavske športne igre z udeležbo več kot 100.000 zaposlenih.

Za zaposlene je ta projekt eden najpopularnejših oblik rekreacije. Nekatera največja podjetja, kot so Krka, Revoz, Adria Mobil, TPV, CGP, Zavarovalnica Tilia, pedagogi, upokojenci itd., od svojih zaposlenih celo pričakujejo, da so redni udeleženci iger in se na njih tudi izkažejo. Organiziranost tekmovanj mora biti vedno na visoki ravni, čeprav gre za rekreacijo, saj je včasih prav ta segment populacije, ki sodeluje na Delavskih športnih igrah, najbolj zahteven in kritičen. Pri izpeljavi tekmovanj sodeluje več kot 200 zunanjih sodelavcev, sodnikov in drugih organizatorjev.

Delavske športne igre so posebnost v našem prostoru, na katero smo lahko vsi ponosni.

b) Rekreativne lige

Rekreativne lige imajo poseben pomen na področju športa za vse. Številni športni udeleženci imajo zelo pestro ponudbo različnih zvrsti rekreacije, kjer lahko prikažejo svoje znanje in sposobnosti, predvsem pa z novo psihofizično energijo obogatijo svoje telo.

Rekreacijskih lig in s tem seveda posledično tudi aktivnih udeležencev je v programih Agencije za šport vedno več. Rekreativne lige potekajo v malem nogometu (62 ekip – 1.200 tekmovalcev), košarki (40 ekip – 600 igralcev), odbojki (10 ekip – 100 igralcev), kegljanju (12 ekip 120 tekmovalcev), streljanju (12 ekip – 40 tekmovalcev) in šahu (80 tekmovalcev).

c) Šport v tretjem življenjskem obdobju

Vse več občanov in občank je športno aktivnih tudi po upokojitvi. V okviru delujočih društev upokojencev kljub pomanjkanju strokovnega kadra poteka redna vadba v številnih športnih panogah, primernih za to starostno kategorijo. Tako kot drugi tudi ta skupina nima lastnih športnih objektov in za vadbo izkorišča razpoložljive termine v objektih v Novem mestu in okolici, kar je povezano s precejšnjimi stroški. Člani društev upokojencev v okviru zmožnosti redno tekmujejo v večini panog Delavskih športnih iger, ob tem pa se udeležujejo tudi pokrajinskih in državnih ter tudi mednarodnih upokojenskih tekmovanj.

4.4 Planinstvo

Tradicionalno izjemno razširjena oblika rekreacije na Slovenskem je planinstvo. Širše območje Gorjancev, številni dolenski griči in le nekoliko oddaljeno območje Kočevskega roga omogočajo samostojno ali organizirano ukvarjanje s pohodništvom vsem generacijam občanov – od najmlajših, ki šele spoznavajo zdrav način življenja, do starejših planincev, ki obiskujejo tudi preostala slovenska, evropska in svetovna gorovja (od navadnih pohodnikov do alpinistov). Številne označene planinske poti na Dolenjskem zaokrožuje osrednja Trdinova pot, razvejana mreža ostalih poti, gozdnih cest in stez pa je primerna tudi za gorsko kolesarstvo, orientacijo, padalstvo itd. Znamenita planinska koča pri Gospodični je stičišče številnih poti po Gorjancih, nenehno izboljševanje njene ponudbe in ekološke ter energetske izboljšave, ki jih nenehno uvaja matično planinsko društvo, pa omogočajo širjenje športne in tudi turistične ponudbe mestne občine.

4.5 Šport invalidov

Šport je univerzalna dejavnost, ki je in mora biti na nekoliko prilagojen način dostopna praktično vsem invalidom ne glede na vrsto in stopnjo invalidnosti. Tako kot za vse osebe je za invalida še pomembneje, da športne vsebine postanejo prvine kakovosti življenja.

Športne vsebine morajo biti sestavni del že same rehabilitacije, vzgoje in izobraževanja invalidov vseh pogojev. Invalidom, ki to zmorejo, hočejo, morajo biti zagotovljene možnosti ukvarjanja s kakovostnim (vrhunskim) športom, možnost sodelovanja na uradnih tekmovanjih doma in v tujini, kot so evropska, svetovna prvenstva, letne in zimske para olimpijske igre, olimpijada gluhih, specialna olimpijada in druga tekmovanja. Tu mislimo na telesne invalide, slepe in slabovidne, gluhe in naglušne in osebe z motnjami v duševnem razvoju.

V slovenskem prostoru, predvsem pa na lokalni ravni, pogrešamo zadostno število usposobljenih strokovnjakov. Že med študenti je opaziti pomanjkljivo poznavanje športa invalidov, čeprav so to bodoči (učitelji) strokovni kader s področja športa.

Opažamo, da so otroci (invalidi) v osnovnih in srednjih šolah tudi oproščeni športne vzgoje, verjetno zaradi neustreznih prostorskih kapacitet, rekvizitov ali premalo znanja strokovnega kadra in prezasedenosti. Kajti že v omenjenem šolskem procesu je lahko pokazatelj pri posamezniku za nadaljevanje njegove tudi športne »poti«.

Posebno skrb je treba posvetiti interesni športni vzgoji v sistemu vzgoje in izobraževanja. Športno vzgojo v šolah je treba oblikovati kot integralni del vzgojno-izobraževalnega procesa. Ne gre le za razvijanje gibalnih sposobnosti in pridobivanje športnih znanj, temveč je športna vzgoja tudi sredstvo za oblikovanje osebnosti in odnosov med posamezniki.

Zelo koristno je vključiti posameznika v invalidsko lokalno organizacijo – društvo, in nekaj teh je na srečo zelo prizadevnih. Premalo pa je medsebojnega povezovanja in organiziranosti glede športne dejavnosti. Bolj bi se bilo treba organizirati in povezati s posameznimi šolami (ravnatelji). Naše društvo (Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja) je pred leti začelo svoje športne vsebine (predvsem košarko na vozičkih, namizni tenis in nekaj drugih vsebin) predstavljati po osnovnih in srednjih šolah, kar je zelo dobro. Posamezni športniki – invalidi naj bi se vključevali tudi v druge športne klube na lokalni ravni in prek njih v panožne zveze (namizni tenis, atletika, streljanje ...).

Posamezne organizacije – organizatorji športa invalidov se srečujejo v okoljih, kjer delujejo, z nedostopnimi objekti, pomanjkanjem strokovnega kadra, neustreznimi rekviziti in podobno. Za organizacijo priprav in tekmovanj mora biti na voljo ustrezen prevoz (za težje invalide), poleg dostopnega objekta pa tudi ostale spremljajoče potrebe (sanitarije, garderobe).

Že sedaj sledimo cilju in tudi v bodoče bomo morali:

- v šport vključevati (tudi) težje prizadete osebe, uvajati nove športne panoge, kakor to že počnejo v svetu,
- v mednarodnem merilu je v ospredju le vrhunski rezultat, zato moramo v priprave vključevati vrhunske strokovnjake in tehnologijo,
- slediti moramo trendu razvoja tehnologije (predvsem športnih vozičkov in drugih rekvizitov),
- šport invalidov mora postati tudi pri nas tržno zanimiv,
- z raznimi športi se moramo še bolj vključevati v razna tekmovanja – mitinge pri »zdravih« športnih tekmovanjih in tako promovirati šport invalidov,
- pridobiti je treba več medijske pozornosti (sredstva javnega obveščanja),
- v naši družbi bo treba premagati še kar nekaj stereotipov, ki temeljijo na napačni presoji o sposobnostih invalidov in pomenu športa.

Invalidi lahko nastopajo in tekmujejo le s sebi enakimi, razen v nekaj primerih, kot so šah, športni ribolov, streljanje in biljard.

Sicer pa je v uradnih programih športa invalidov prek trideset športnih panog. Več tekmovanj v različnih športnih vsebinah je treba izvajati na lokalni ravni in posledično nastopiti na nacionalni in mednarodni ravni.

Prek nacionalnih organizacij (Zveze za šport invalidov Slovenije – Para olimpijskega komiteja in nacionalnih invalidskih organizacij) bo treba izvesti klasifikacijo invalidnosti, na osnovi rezultatov pa tudi ustrezno kategorizacijo za športe. To pa bo pomenilo določene »ugodnosti« - izboljšanje pogojev treninga, zaposlovanje invalidov – športnikov ...

Treba bo urediti stabilnejše sofinanciranje iz občinskih proračunov (tudi tam, kjer ni sedež društva zaradi organizacijskih razlogov, so pa športniki iz posamezne občine) športa invalidov, strokovnih kadrov, objektov.

4.6 Razvojne smernice in ukrepi za obdobje 2010-2020

a) Vrtci

V vseh vrtcih je treba zagotoviti strokovno delo pri programih Zlatega sončka, plavanja, smučarskih tečajev itd. Zaposlenim (strokovnemu kadru) je treba nuditi strokovno pomoč z večkratnim letnim izobraževanjem in izpopolnjevanjem. Omogočiti je treba zaposlitev diplomanta Fakultete za šport v vrtcih, ki bi povezoval, nadzoroval in deloval pri vseh športnih programih v vrtcih. Na ta način bi se lahko približali optimalnemu izvajanju programa, vsi otroci pa bi bili deležni kakovostnejše predstavitve nalog. Seveda ne smemo pozabiti na pogoje izvedbe, predvsem na zagotovitev ustreznih prostorov in kakovostnih pripomočkov oziroma rekvizitov.

Vsi otroci v vrtcu se morajo udeležiti programa Zlati sonček in 10-urnega plavalnega tečaja (prilagajanje na vodo), treba pa je zagotoviti tudi čim večje število otrok na smučarskih tečajih in promocijskih akcijah pod okriljem Agencije za šport, Olimpijskega komiteja Slovenije in Zavoda za šport Planica.

Nosilci aktivnosti so vrtci s svojim strokovnim kadrom ob pomoči Agencije za šport, vključujejo pa se tudi zainteresirana športna društva, OKS, Zavod za šport RS Planica, Fakulteta za šport.

Rok izvedbe: takoj

b) Šole

Programa Zlati sonček in Krpan morata biti v obveznem učnem načrtu vsakega športnega pedagoga, tako da bi bili v program vključeni vsi šoloobvezni otroci, saj jim s tem omogočimo pridobivanje osnovnih motoričnih sposobnosti in navajanje na zdrav način življenja.

Otroci, ki se zaradi kakršnega koli razloga niso udeležili 10–urnega plavalnega tečaja v vrtcu, ga morajo opraviti v 1. razredu osnovne šole. Zagotoviti je treba udeležbo na preverjanju znanja plavanja vsem učencem in učenkam v 6. razredu osnovnih šol.

V zadnjem triletju osnovne šole morajo športni pedagogi na posamezni šoli natančno pregledati sezname učencev in učenk, ki so se udeležili preverjanja znanja plavanja. Če ugotovijo, da določeno število učencev in učenk ni bilo preverjenih oz. je bilo njihovo znanje nezadostno, morajo organizirati 15–urni plavalni tečaj, ki je namenjen neplavalcem v zadnjem triletju osnovne šole. Na ta način bi zagotovili, da bi osnovno šolo zapuščalo največ 5–10 % neplavalcev. Zavedamo se, da je določene učence in učenke zaradi različnih razlogov težje pripraviti do vstopa v plavalni bazen. Menimo, da bi v teh primerih morale sodelovati tudi druge pristojne osebe posameznih osnovnih šol (socialni delavci, psihologi itd.). Za odpravljanje plavalne nepismenosti dijakov in dijakinj je prav tako na voljo 15–urni plavalni tečaj. Nujna je povezava s športnimi pedagogi v srednjih šolah, kjer bi morali v teh primerih ustrezno ukrepati.

Šolska športna tekmovanja in prireditve je treba približati čim večjemu številu otrok in mladostnikov. Omogočiti je treba tekmovanja v vseh disciplinah, ki jih razpisuje Zavod za šport Republike Slovenije Planica (prej MŠŠ). V prihodnje je treba ponuditi tudi takšne vsebine, ki bodo imele cilj množičnost in druženje. S tem bomo pritegnili k športu tudi manj sposobne, ki slabše rezultate od sovrstnikov dosegajo zaradi različnih vzrokov, potrebujejo pa redno aktivnost in ukvarjanje s športom. Šolska športna tekmovanja morajo postati nekaj več kot samo tekmovanje za dosežek. Izbor tekmovanj je treba dopolniti s potrebami športnih pedagogov, učencev in dijakov ter seveda upoštevati tudi tradicijo okolja. Šolska športna tekmovanja so nadgradnja pouka, zato je k sodelovanju treba pritegniti športna društva, ki morajo imeti posluh za delovanje interesnih dejavnosti na šolah.

Uspešnim šolam je treba zagotoviti udeležbo na državnih tekmovanjih. Udeležbo na množičnih prireditvah (teki, pohodi ...) je treba pri mladih spodbujati, predvsem pa organizirati čim več omenjenih prireditev v domačem okolju.

Nadaljevati je treba z akcijo »Tekmovanje za najuspešnejšo osnovno šolo na športnem področju v Mestni občini Novo mesto« in podobno pripraviti tudi za srednje šole.

Z vsemi ukrepi je treba vplivati na dvig motoričnih in gibalnih sposobnosti mladih na podlagi podatkov športno-vzgojnega kartona, saj so le-te v zadnjih letih v negativnem trendu. Na vse to lahko vplivamo tudi z večjo dostopnostjo športnih objektov po pouku in tudi v času pouka prostih dnevih z dodatnimi programi, ki jih lahko izvajajo šole ali športna društva in klubi. Javni športni prostori v upravljanju šol in vrtcev morajo biti namenjeni do 18. ure izključno interesnim programom športa otrok in mladine.

Vzpostaviti je treba mrežo za komuniciranje s šolami in pripraviti spletno aplikacijo za prijavljanje na lokalni ravni. Nosilci aktivnosti so osnovne in srednje šole s svojim strokovnim kadrom ob pomoči Agencije za šport, strokovno pomoč dajejo klubi in društva, vključujejo pa se tudi zdravstvene ustanove, socialne službe, psihologi, OKS, Zavod za šport RS Planica, Fakulteta za šport, Ministrstvo za šolstvo in šport.

Rok izvedbe: šolsko leto 2010-2011

c) Rekreativna dejavnost odraslih

S športno rekreacijo je treba povezati in vanjo vključiti čim več občanov. Športna rekreacija ali drugače šport za vse je izvajanje svobodne prostovoljne in neprofesionalne aktivnosti. Ponuditi je treba vsem občanom in občankam aktivnosti za razgibanje življenja, da bodo skozi aktivni prosti čas in aktivni življenjski slog lahko prispevali k svoji kakovosti življenja in najpomembnejšemu kazalcu kakovosti - zdravju.

Nadaljevati je treba s tradicijo Delavskih športnih iger, saj prispevajo k sistematični in dolgoročni telesni pripravi posameznika, kar je naložba v zdrave in zadovoljne ljudi.

Še povečati je treba obseg rekreacijskih lig in s tem število športno aktivnega prebivalstva. Aktivno vključiti čim večje število upokojujencev v redno vadbo in športne aktivnosti, ki so primerne za tretje življenjsko obdobje.

Spodbujati dejavnost planinskih društev in širiti planinsko dejavnost med mladimi, odraslimi in starejšimi ter omogočiti redno obnavljanje planinske infrastrukture (planinske poti in kočje).

Razviti in dopolniti je treba velike športne prireditve (kolesarski maraton, novomeški tek ...), ki jih je v naši občini za to področje zagotovo premalo.

Zagotoviti je treba primeren športni prostor za organizirano in neorganizirano (individualno) športno rekreacijo, označiti in redno vzdrževati nepokrite športne površine, namenjene športni rekreaciji.

Sodelovati je treba tudi pri izgradnji zasebnih športnih centrov, ki jih bodo uporabljali rekreativci. Tudi športna društva se morajo aktivno vključiti v pripravo in izvedbo animacijskih programov kakovostnega ukvarjanja s športno rekreacijo in vanje aktivno vključiti tudi zdravstvo in turizem. Programe, ki jih izvajamo (DŠI, rekreacijske lige itd.), je treba ponuditi tudi širše in ne samo v okviru novomeške občine.

Rok izvedbe: 2010-2011

d) Šport invalidov

O športu invalidov ne moremo govoriti negativno, mnogo se je in se spreminja v pozitivno – zeleno smer: govorimo o športu invalidov in ne o invalidskem športu. Treba se je dogovoriti za organizacijo strokovnega posveta, na katerem bi sodelovali strokovnjaki s področja športa invalidov, predstavniki (s področja športa) lokalne skupnosti, športniki, predstavniki šol, invalidskih organizacij in mediji.

Rok izvedbe: 2010-2011

5 KAKOVOSTNI ŠPORT

Kakovostni in vrhunski šport ter vsi športni dogodki pomembno vplivajo na vse oblike razvoja športa pri otrocih, mladini in tudi pri odraslih. Cilj strategije športa in naše občine je, da bi v prihodnosti omogočili novomeškim športnikom in njihovim klubom boljše pogoje za razvoj kakovostnega in vrhunskega športa ter organizirali še več vrhunskih športnih dogodkov. Na ta način bi pritegnili več mladih, da bi se začeli ukvarjati s kakovostnim in vrhunskim športom v različnih klubih naše občine.

5.1 Kakovostni šport – državna raven

Strategija športa zajema vse klube v Mestni občini Novo mesto, ki gojijo kakovostni šport na vseh regijskih, državnih, mednarodnih tekmovanjih, ligah.

V individualnih športih (atletika, kolesarstvo, namizni tenis, gimnastika, tenis, šah, kegljanje, kickboxing, karate, tajski boks, smučanje, lokostrelstvo, športno strelstvo, ples itd.) in v ekipnih športih (košarka, rokomet, odbojka, nogomet) bodo skušali novomeški športniki ostati v vrhu na tekmovanjih državne ravni, v nekaterih športih pa zasedati najvišja mesta tudi na mednarodnih tekmovanjih. Z uvrstitvami na vrh različnih športnih lestvic ter vrhunskimi dosežki bodo zagotovo ponos in odlična promocija za Mestno občino Novo mesto.

Večji klubi v MO NM so dokaj dobro organizirani, v občini pa deluje tudi več manjših klubov, ki jih vodijo eden ali največ dva športna delavca. Slednji so slabše organizirani ter imajo zato tudi manjše članstvo. Dejavnost klubov v MO NM je v veliki meri odvisna od sredstev občine (ki so premajhna) ter sponzorskih prispevkov. Največ sredstev v šport prispeva farmacevtski gigant Krka in še nekaj večjih dolenjskih podjetij, ki dobro poslujejo ter imajo posluh za šport. Omenimo naj še manjša zasebna podjetja, ki v primerjavi z večjimi podjetji vlagajo v šport manj sredstev. Realno gledano na njihove prihodke pa vlagajo znaten del lastnih sredstev v lokalne športne klube, da ti lahko preživijo v teh za šport težkih časih. Treba bo razširiti podjetniško miselnost v klubih in društvih, naloga države pa je urediti ugodnejšo zakonodajo za šport ter na ta način podjetja in zasebnike dodatno motivirati, da bi izdatneje podpirali klube ter društva.

Tekmovalni sistem v večini klubov - tako individualnih kot tudi ekipnih - je po našem mnenju preveč natrpan in prenapet, saj klubi tekmujejo z vsemi selekcijami na več tekmovalnih ravneh. Predvsem problematičen se nam zdi sistem tekmovanj v nižjih kategorijah, saj mlade športnike »silijo« že zelo zgodaj v tekmovalni ritem in pogosto se zgodi, da tak športnik nikoli ne dočaka članske kategorije. Zaradi prevelikega števila treningov v mlajših kategorijah so pogoste poškodbe mladih športnikov.

Trenerskega kadra v individualnih športih je premalo, saj članstvo v klubih narašča. Vse manj s športom povezanih ljudi se vrača v trenerske vode. Trenerjev športnih ekip, predvsem v mlajših kategorijah, primanjkuje. Izobraževanje kadra si vsak klub ureja po svojih možnostih in potrebah. V sodelovanju z nosilci izobraževanja je treba izboljšati sistem razvoja strokovnih kadrov in povečati možnost zaposlovanja trenerjev.

5.2 Vrhunski šport – mednarodna raven

Za uspešne nastope novomeških športnikov na mednarodnih prizoriščih je najprej treba imeti dobro organizirane klube (treniranje vseh selekcij), strokovni trenerski kader ter sodobno infrastrukturo, na kateri bodo naši vrhunski športniki lahko kakovostno trenirali. Te v naši občini občutno primanjkuje, tako da stari, izrabljeni objekti ne nudijo zadovoljivih pogojev, ki bi jih naši športniki nujno potrebovali.

V letu 2009 je bilo pri OKS s statusom mednarodnega, perspektivnega, državnega ali mladinskega razreda kategoriziranih 138 novomeških športnikov. Število kategoriziranih novomeških športnikov je treba povečati za 5–10 odstotkov. Prednosti, ki jih ponuja status

kategoriziranih športnikov, je treba razširiti na lokalni ravni. Delež sredstev, ki ga naša občina namenja za kategorizirane športnike na občinski ravni, je prenizek ter ga je treba povečati. V letu 2009 kategorizirani športniki naše občine po pravilniku Olimpijskega komiteja Slovenije prvič niso dobili niti evra iz občinskih proračunskih sredstev. V povezavi z državnimi ustanovami je treba zagotavljati statusne pravice za perspektivne in vrhunske športnike ter trenerje.

Medicinska podpora in boj proti dopingu sta na zelo nizki ravni. Imajo jo le redki klubi v občini, ostali klubi pa se največkrat zdravijo v javnem zdravstvu, ki je velikokrat dolgotrajno in za športnike običajno prepozno. V našem prostoru imamo kar nekaj zdravnikov, fizioterapevtov in maserjev, ki so strokovnjaki na svojem področju in bi jih lahko povezali v določen sistem – mrežo, ki bi bila na razpolago vsem klubom. Obvezen zdravniški pregled za vse športnike in športnice, ki nastopajo v državnih ligah, zahteva Zakon o športu. Predlagamo tudi nadstandardno zavarovanje vseh kategoriziranih športnikov naše občine preko OKS, kjer imajo možnost cenejšega paketnega zavarovanja.

Meritve in razna testiranja so bila včasih obvezna, danes pa se - razen redkih izjem - športniki ne udeležujejo meritev in testiranj, ki znanstveno lahko precej pripomorejo k izboljšanju rezultatov. V sodelovanju z inštituti za šport je treba vzpostaviti sistem za meritve perspektivnih in vrhunskih športnikov.

Mestna občina Novo mesto in klubi morajo v sodelovanju s panožnimi zvezami prek raznih projektnih akcij (prijava večjih mednarodnih športnih dogodkov) še dodatno spodbuditi športnike, javnost in sponzorje še k večjemu zanimanju za šport in tudi sodelovanje pri tovrstnih akcijah. Zavedati se moramo, da bo kakovostni in vrhunski šport brez projektnih akcij samo živetaril in ne bo dosegel pravih razmer, ki bi jih lahko na ta način imeli. S tem sta povezani tudi finančna in javnomnenjska podpora.

5.3 Razvojne smernice in ukrepi za obdobje 2010–2020

Smernice	Razlaga (cilji)	Nosilci	Rok
Izdelava Pravilnika za sofinanciranje LPŠ v MO NM	Pravilnik bo razvrstil športna področja v MO NM po kriterijih: javni interes, tradicija športa v lokalni skupnosti, razširjenost in uspešnost v državi, mednarodna uspešnost, gledanost.	Mestna občina Novo mesto – ODD	I. 2010
Sofinanciranje LPŠ v MO NM	MO NM mora za Javni razpis za sofinanciranje LPŠ v MO NM zagotoviti sredstva v višini najmanj deset odstotkov vsote proračunov vseh športnih društev in klubov, ki so se prijavi na tak razpis v predpreteklem letu. Vsaj polovica sredstev tega razpisa mora biti namenjena športni vzgoji otrok, usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.	MO NM	I. 2011
Zagotavljanje strokovne in organizacijske pomoči klubom	Oblikovati je treba sklop nudenja pomoči klubom pri osnovnem delovanju in pri njihovi organizacijski nadgradnji, npr: - pomoč pri prevozih na tekmovanja in priprave, - pomoč pri iskanju klubskih prostorov, - pomoč pri plačilu stroškov izobraževanja in licenciranja strokovnih delavcev, - računovodska pomoč itd.	Regionalna pisarna OKS, Agencija za šport, MO NM	I. 2011
Izobraževanje ter zaposlovanje trenerjev in športnikov	Vzpostaviti je treba povezavo z univerzami, ki organizirajo seminarje za različne športne panoge. Zagotavljanje pomoči pri izobraževanju trenerjev, ki nimajo izobrazbe, ter vsakoletno povečevati število trenerjev, in sicer v celoti ali delno	Regionalna pisarna OKS, MO NM – ODD, Agencija za šport, športni klubi	I. 2012

	sofinanciranih s strani MO NM.		
Spodbujanje organizacije mednarodnih športnih prireditev in projektov v MO NM	Organizirati je treba večje mednarodne prireditve, ki so primerne za lokalno okolje, npr. novomeški maraton, in pripraviti program bodočih projektnih dogodkov, ki bodo vzpodbujali športno aktivnost in popularizacijo vrhunskega športa.	Agencija za šport, športni klubi v sodelovanju z NPZ in MŠŠ	I. 2012
Pomoč pri zagotavljanju nadstandardnega zavarovanja in preventivnih zdravstvenih pregledov (1x letno) za kategorizirane športnike, izvajanje meritev za perspektivne vrhunske športnike	Organizirati je treba hitro in lažjo pot do ustrezne medicinske in specializirane pomoči športnikom svetovnega, mednarodnega in perspektivnega razreda po kategorizaciji OKS, - v sodelovanju z Inštitutom za šport na FŠ in nacionalnimi zvezami vzpostaviti sistem izvajanja kinezioloških meritev.	MO NM – ODD, športni klubi, panožne zveze	I. 2014
Status športnika Novega mesta	Vzpostaviti je treba sistem pomoči najboljšim športnikom Novega mesta s ciljem, da se jim zagotovi določene statusne pravice, lažji dostop do športne infrastrukture, rehabilitacije ... in vnovič zagotoviti v proračunu MO NM sredstva za kategorizirane športnike.	MO NM – ODD, Agencija za šport	I. 2014

Preglednica 9: Razvojne smernice kakovostnega športa in ukrepi za obdobje 2010-2020

6 URBANI ŠPORTNI PROSTOR

Razvijanje športa in z njim povezanih dejavnosti je eno od temeljnih strateških usmeritev za dvig bivalne kakovosti občanov in ostalih obiskovalcev Mestne občine Novo mesto.

6.1 Izhodišče

Športne dejavnosti se izvaja na obstoječi urbani športni infrastrukturi, ki predstavlja javno in zasebno mrežo nepokritih in pokritih športnih površin. Večina teh objektov predstavljajo telovadnice oz. športne dvorane s pripadajočimi zunanjimi površinami osnovnih in srednjih šol. Večji športni centri lokalnega in širšega pomena sta Športna dvorana Marof in Športna dvorana Leona Štuklja ter Športnorekreacijski park Portoval in Športni park Češča vas – velodrom.

Statistični podatki kažejo, da ima MO NM približno 2,6 m² športnih površin na prebivalca in se s tem podatkom med mestnimi občinami v Sloveniji uvršča v zlato sredino. Pri interpretaciji podatka je treba upoštevati dejstvo, da se je MO NM v zadnjih nekaj letih teritorialno in po številu prebivalcev precej zmanjšala. Kljub temu MO NM prebivalcem novonastalih okoliških občin še vedno zagotavlja uporabo svojih športnih objektov, kar pomeni, da je ob upoštevanju tega dejstva statistični podatek športnih površin na prebivalca lahko zavajajoč.

Pri kvalitativnem vrednotenju pokritih in nepokritih športnih površin je bilo ugotovljeno, da jih je večina dotrajanih in da so potrebni celotne ali vsaj delne obnove.

6.2 Razvojne smernice in prioritete za obdobje 2010-2020

Mestna občina Novo mesto bo skupaj z Ministrstvom za šport, Fundacijo za šport, z javno-zasebnim partnerstvom ter športnimi klubi zgradila in obnovila športne objekte, ki bodo skupaj z drugimi športnimi segmenti zagotavljali izvajanje kakovostnih programov športa otrok in mladine, vrhunske dosežke ter dostopno športno rekreacijo za zdrav način življenja vseh občanov v MO NM.

Glede na trenutne potrebe in stanje športnih objektov so v spodnji preglednici navedene prioritete izgradnje novih in obnova obstoječih športnih objektov.

Vrstni red	Objekt	Izgradnja	Financiranje (enako za vse objekte)	Rok izvedbe
1.	ŠRC PORTOVAL SERVISNI OBJEKT ZA TENIS IN KEGLJIŠČE	Dokončanje objekta	MO NM, MŠŠ, Fundacija za šport, sredstva iz evropskih skladov in javno-zasebno partnerstvo	I. 2010
	ŠP ČEŠČA VAS - VELODROM	Velodrom (z okolico cca 7 ha)		I. 2012
2.	TELOVADNICA PRI OŠ STOPIČE	Novogradnja, 2.300 m ² , dovolj velika za roket		I. 2012
3.	ŠD MAROF	Generalna obnova osrednje mestne športne dvorane z garderobami (vključeni aneksi in telovadnica OŠ Center)		I. 2014
4.	ŠRC PORTOVAL	Izgradnja 25-metrskega bazena na vzhodni strani v sklopu vzhodne tribune, izgradnja pokrite zahodne tribune (pod		

		gozdom) s pokrito (ravno) atletske stezo, sanacija in preplastitev atletske steze, izgradnja vadbenega metališča in pokritega balinišča		I. 2015
5.	ŠRP LOKA	Izgradnja servisnega objekta ŠRC s spremljajočimi dejavnostmi (garderobe, tuši...)		I. 2015
6.	ŠP DRGANČEVJE	Predvidena lokacija (cca 11,5 ha) za novogradnjo: odprt 50-metrski bazen, nova mestna športna dvorana za vsaj 6.000 gledalcev		2018-20
7.	ŠRC PORTOVAL	Nadkritje teniških igrišč (dve igrišči)		I. 2020

Preglednica 10: Prioritete izgradnje novih in obnova obstoječih športnih objektov

Ker je za uresničitev zastavljenih ciljev potrebno poleg zagotovila finančnih sredstev predhodno izpeljati postopke priprave ustrezne prostorske dokumentacije, je MO NM v postopku priprave Občinskega prostorskega načrta, sprejetega konec leta 2009, to že upoštevala. Za ŠP Češča vas in ŠP Drgančevje bo treba pripraviti podrobne prostorske načrte, za ŠRC Portoval pa spremeniti veljavni ureditveni načrt.

Poleg prednostnih nalog, navedenih v preglednici, je treba zagotavljati nemoteno delovanje in uporabo tudi ostale obstoječe urbane športne infrastrukture in zagotavljati njeno redno in investicijsko vzdrževanje.

Pri zagotavljanju finančnih sredstev je treba pritegniti zasebni kapital, ki bi z dobrimi programi in sodelovanjem v obliki javno-zasebnega partnerstva omogočal črpanje sredstev iz javnih skladov države in Evropske unije.

Pokriti in nepokriti športni objekti v lasti občine, ki izpolnjujejo zahteve za izvajanje kakovostnega in vrhunškega treninga ter tekmovanj, morajo biti prednostno zagotovljeni za uporabo prednostnim športnim panogam in njihovim klubom.

Celotni vsakodnevni športni utrip in podobo mesta bodo zagotavljali štirje otoki športa za vse (Loka, Portoval, Šolski center Novo mesto, Športna dvorana Marof), igrišča osnovnih šol in drugi športni objekti v upravljanju krajevnih skupnosti in različnih društev. Potrebna pa bi bila vzpostavitev vsaj še enega novega otoka športa za vse izven središča mesta s ciljem zagotavljanje otrokom, mladim in odraslim kakovostno in športno aktivno preživljanje prostega časa. Vse otoke športa je treba povezati s pešpotmi in kolesarskimi oziroma rolkarskimi stezami, prav tako pa je treba vse objekte opremiti z brezplačnim brezžičnim dostopom do svetovnega spleta.

Z uresničitvijo zastavljenih ciljev se bo Novo mesto vključilo v skupino pomembnejših evropskih športnih mest.

7 MESTNA OBČINA NOVO MESTO – REGIJSKO SREDIŠČE ŠPORTA

Lokalna skupnost se mora zavzemati predvsem za tiste vrste športa in rekreacije, ki lahko vključujejo kar največje število občank in občanov, po drugi strani pa mora zagotavljati kar najboljše pogoje za razvoj vrhunškega športa – tistih panog, ki v Mestni občini Novo mesto sodijo med najrazvitejše in najbolj prepoznavne.

7.1 Okrepitev pokrajinskega delovanja in regijskega sodelovanja

Novo mesto je geografsko, upravno, gospodarsko, družbeno in politično središče regije. Vodilno vlogo mora prevzeti tudi na področju športa.

Regijsko sodelovanje je na nekaterih področjih že dobro razvito. Agencija za šport Novo mesto vodi področni center športa otrok in mladine, v katerega so zajete Mestna občina Novo mesto ter občine Šentjernej, Škocjan, Trebnje, Črnomelj, Semič, Metlika, Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Straža, Šmarješke Toplice, Šentrupert, Mokronog – Trebelno in Žužemberk za osnovne šole ter Mestna občina Novo mesto ter občine Črnomelj, Metlika Kočevje, Ivančna Gorica, Krško, Litija in Brežice za srednje šole. Agencija za šport za interesne programe športa otrok in mladine na področni ravni opravlja naslednje naloge:

- načrtuje programe za področno in nižjo raven,
- usklajuje izpeljave programov z izvajalci, vrtci, šolami, društvi in predstavniki lokalne skupnosti,
- usmerja programe v smislu večje kakovosti, števila programov – izpeljav in povečanja števila udeleženi v programu,
- zbira podatke o realizaciji programov na področnem centru in jih posreduje Ministrstvu za šolstvo in šport.

Na področju rekreativnega športa je treba povezati širšo regijo z različnimi programi. Rekreatijske lige v Novem mestu že delujejo na podlagi tega načela, tako da lahko v njih sodelujejo tudi ekipe iz drugih občin. Tudi pri Delavskih športnih igrah je treba pritegniti zaposlene iz cele regije in jim tako omogočiti sodelovanje na tem področju rekreacije. Množične rekreacijske akcije morajo biti zasnovane tako, da vzpodbudijo čim večje število aktivnega prebivalstva v širši regiji. Na področju športa invalidov je regijsko sodelovanje že zdaj zelo dobro.

Klubi in društva sicer delujejo lokalno, za nabor svojega članstva pa se povezujejo širše. Tudi v bodoče bi morale biti tega sodelovanja več, kajti le na ta način bodo s selekcioniranjem izbrani tisti kadri, ki bodo dosegali primerljive rezultate v širšem slovenskem in mednarodnem prostoru. Za uresničevanje vsega tega pa je potreben ustrezen urbani športni prostor, ki je v naši regiji zelo podhranjen. Zgrajena športna infrastruktura mora zagotavljati izvajanje kakovostnih programov za širšo regijo in s tem posledično dvigniti kakovost športa na višjo raven.

8 NALOGE IN ODGOVORNOSTI PRI URESNIČEVANJU STRATEGIJE ŠPORTA

V tem mandatu je Mestna občina Novo mesto zagotovila zaposlitev na delovnem mestu svetovalec za šport na Oddelku za družbene dejavnosti, kar nedvomno pomeni, da se je začela zavedati pomena športa za mesto in njegove prebivalce. Temu koraku pa morajo slediti še naslednji, zato so odgovornosti MO NM, Agencije za šport in športnih klubov in društev naslednje.

1. Agencija za šport NM

- nudi podporno dejavnost za izvajanje programov športnih društev in njihovih zvez ter drugih poslovnih subjektov s področja športa,
- izvaja del Nacionalnega programa športa,
- sodeluje z OKS,
- v sodelovanju z ODD pospešuje uveljavljanje statusnih pravic športnikov in trenerjev na področju MO NM,
- usklajuje pobude za razvoj športa v MO NM,
- nudi podporo športnim klubom in društvom na področju usposabljanja in izobraževanje volonterskih in profesionalnih delavcev, statusnih pravic športnikov in trenerjev,
- koordinira interesne programe športa v okviru predšolske in osnovnošolske vzgoje in izobraževanja.

2. Mestna občina Novo mesto

- vodi upravne postopke na področju športa v MO NM,
- skrbi za uresničevanje Letnega programa športa v MO NM,
- opravlja naloge za sofinanciranje programov športa z izvedbo Javnega razpisa za sofinanciranje LPŠ v MO NM,
- opravlja naloge za sofinanciranje športne infrastrukture in javnega zavoda na področju športa,
- v skladu z zakonodajo skrbi, da se športne objekte v upravljanju javnega zavoda in osnovnih šol v popoldanskem času prednostno namenja programom športa otrok in mladine,
- v partnerstvu in sodelovanju z vsemi subjekti na področju športa ustvarja pogoje za razvoj športa v Mestni občini Novo mesto.

3. Športni klubi in društva

- izvajajo pomemben del Nacionalnega programa športa v lokalnem okolju,
- imajo osrednjo mesto pri nadaljnjem razvoju športa v NM,
- izvajajo tekmovalne programe za otroke, mladino in člane,
- izvajali bodo rekreativne programe, ki bodo dostopni vsem starostnim skupinam,
- organizirajo športne prireditve, ki povečujejo prepoznavnost Novega mesta v državnem in mednarodnem merilu.

9 ZAKLJUČEK

Šport je vse bolj pomembna človekova dejavnost in del splošne kulture, ki pomembno bogati življenje posameznika in predstavlja temeljno prvino kakovosti življenja. S svojimi pozitivnimi učinki in vzorniki motivira, vzgaja, vzbuja življenjsko radost, uči prenašati zmago in poraz, občutek spoštovanja do sebe in nasprotnika, spoštovanje pravil, disciplino in pridobivanje pozitivne samopodobe. Še posebej za mlade je šport eden glavnih motivov za pridobitev občutka smotrnosti in veselja do življenja. Izjemno veliko torej prispeva k oblikovanju posameznikove samopodobe in pozitivnih vrednot.

Mestna občina Novo mesto bo spodbujala sodobno, pregledno organiziranost športa, ki bo zagotavljala kakovostne programe športa otrok in mladine, vrhunske dosežke, dostopno športno rekreacijo za zdrav način življenja – na ravni visoko strokovnega delovanja in spoštljivega odnosa do športa.

Pri tem bo treba še posebej uveljavljati:

- **množičnost in družabnost** – šport je pomemben način ustvarjalnega preživljanja prostega časa za številne meščane, športna rekreacija mora biti enakopravno dostopna za vse meščane,
- **kakovost** – spodbujanje kakovostnega športa v vseh panogah, ki so pomembne na državni ravni in v primerljivem mednarodnem okolju,
- **raznoverstnost športnih objektov** – MO NM mora spodbujati različne športne panoge (ob upoštevanju finančnih možnosti),
- **identiteto in ekonomski učinek** – prepoznavnost mesta se z odmevnimi športnimi dosežki poveča, učinki se nedvomno pokažejo na različnih področjih – od turizma do športnih in spremljajočih naložb.

Številka: 671-8/2009

Dne:

Alojzij MUHIČ,
ŽUPAN
MESTNE OBČINE NOVO MESTO